

**OBRAZLOŽENJE IZMJENA I DOPUNA FINANCIJSKOG PLANA
HRVATSKIH CESTA D.O.O. ZA 2018. GODINU I PROJEKCIJA
PLANA ZA 2019. I 2020. GODINU**

UVOD

Poslovanje društva Hrvatske ceste d.o.o. određeno je Zakonom o cestama, Izjavom o osnivanju, Zakonom o trgovačkim društvima, Zakonom o proračunu, odlukama Vlade Republike Hrvatske te drugim zakonima i pravilnicima vezanima uz djelatnost Društva. Osnovna djelatnost Društva je upravljanje, građenje, rekonstrukcija i održavanje državnih cesta. Planiranje poslovnih aktivnosti Društva u skladu je sa Strategijom prometnog razvitka, četverogodišnjim Programom građenja i održavanja javnih cesta koji donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva mora, prometa i infrastrukture. Temeljem četverogodišnjeg Programa, Hrvatske ceste izrađuju godišnji plan ulaganja u građenje i održavanje državnih cesta.

Hrvatski sabor je na sjednici 30. studenog 2017. godine donio Odluku o davanju suglasnosti na Financijski plan Hrvatskih cesta za 2018. godinu i projekcije Plana za 2019. i 2020. godinu (NN 124/2017). Tijekom godine došlo je do odstupanja od planskih iznosa na pojedinim stavkama plana. U nastavku slijedi obrazloženje prijedloga Izmjena i dopuna financijskog plana Hrvatskih cesta d.o.o. za 2018. godinu s naglaskom na odstupanja od originalnog plana.

PRIHODI

Najznačajniju stavku prihoda poslovanja čini naknada za financiranje građenja i održavanja javnih cesta propisana Zakonom o cestama, a uplaćuje se iz Državnog proračuna, u iznosu od 0,80 kuna po litri naplaćene trošarine na energente. Prihodi od naknade iz goriva planiraju se, prema Izmjeni, u iznosu od 2.011 milijuna kuna što čini povećanje od 22 milijuna kuna u odnosu na originalni plan.

Sredstva za financiranje EU projekata planirana su prema Izmjeni u iznosu od 476 milijuna kuna te su u odnosu na originalni plan smanjena za oko 168 milijuna kuna, najvećim dijelom zbog manjeg planiranog povlačenja EU sredstava za projekt Cestovne povezanosti s južnom Dalmacijom. Zbog žalbi je došlo do produljenja postupka javne nabave, odgođen je planirani početak radova na projektu što je posljedično rezultiralo i manjim povlačenjem sredstava u odnosu na plan.

U prijedlogu izmjene financijskog plana značajnije su povećani prihodi od financijske imovine koji se odnose na pozitivne tečajne razlike, prihodi od naknade za korištenje cestovnog zemljišta, a smanjeni su planirani prihodi od prodaje nefinancijske imovine.

Ukupni planirani prihodi Hrvatskih cesta u prijedlogu Izmjene financijskog plana za 2018. godinu iznose 2.569,96 što predstavlja smanjenje od 4,29% u odnosu na originalni plan.

RASHODI

Rashodi poslovanja u prijedlogu Izmjene plana iznose 937,67 milijun kuna, a smanjeni su u odnosu na originalni plan za 208,67 milijuna kuna. Najveće smanjenje odnosi se na financijske rashode koji su rezultat provedenog projekta financijskog restrukturiranja Društva te je dodatno obrazloženo u sklopu računa financiranja.

Materijalni rashodi povećani su za 32,17 milijuna kuna u odnosu na originalni plan u najvećoj mjeri zbog povećanja planiranih rashoda za redovito održavanje i sanaciju šteta na poplavljenim područjima. Planirani rashodi za redovito održavanje povećani su zbog proširenja mreže državnih cesta te zbog potrebe saniranja šteta nastalih djelovanjem jakih zima i sušnih razdoblja.

Također je potrebno spomenuti povećanje planirane kapitalne pomoći unutar općeg proračuna, odnosno sufinanciranje Županijskih uprava za ceste. U odnosu na originalni plan, sufinanciranje ŽUC je povećano za 30 milijuna kuna u svrhu financiranja projekata koji za cilj imaju poboljšanje stanja mreže županijskih i lokalnih cesta.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u prijedlogu Izmjene plana iznose 1.430,07 milijuna kuna te su smanjeni u odnosu na originalni plan za 375,29 milijuna kuna. U strukturi navedenih rashoda, najveća promjena odnosi se na smanjenje planiranih ulaganja u ceste, željeznice i ostale prometne objekte zbog lošije realizacije u odnosu na prethodni dinamički plan izvođenja projekata. Odgođeni početak radova za strateški projekt Cestovno povezivanje s južnom Dalmacijom jedan je od značajnijih razloga za slabiju realizaciju u odnosu na plan. Nadalje, financijske poteškoće u poslovanju izvođitelja radova dovele su do produljenja rokova izvođenja radova, što je posljedično također imalo utjecaj na lošije izvršenje. Na projektu izgradnje državne ceste D427, čvor Marčelji – Viškovo- čvor Rujevica došlo je do raskida ugovora sa izvođiteljem radova zbog značajnog kašnjenja projekta.

Odstupanja od planiranih vrijednosti prema službenom planu za 2018. također su uzrokovana odgodom postupka javne nabave. Uslijed toga u nekoliko su situacija produženi rokovi za projektiranje i ishođenje građevinskih dozvola, i to iz nekoliko razloga: dugotrajni postupci izmjene i dopune lokacijske dozvole, nemogućnost ovjere i provedbe parcelacijskih elaborata, dugotrajni postupak izmjene prostornog plana, dugotrajni postupak evidentiranja dionica postojećih cesta ali i rješavanja IPO-a, i na kraju izmjena projektnih rješenja prema posebnim uvjetima javnopravnih tijela.

Kao rezultat razlike između planiranih prihoda i rashoda u prijedlogu izmjene Financijskog plana Hrvatske ceste imaju predviđen suficit u iznosu od 202,22 milijuna kuna što je u okvirima zadanog limita temeljem Smjernica ekonomske i fiskalne politike za 2017. godinu.

RAČUN FINANCIRANJA

Tijekom prethodnih godina zbog nedostatka vlastitih sredstava bilo je nužno angažiranje kreditnih sredstava. Kontinuirano kreditno zaduživanje rezultiralo je sve većim udjelom otplate glavnice u ukupnim zaduženjima Društva.

Krajem 2017. godine proveden je prvi dio projekta optimizacije duga. Prikupljenim sredstvima od izdane obveznice Ministarstva financija Hrvatskim cestama prenesen je iznos od 3,9 milijardi kuna kojim je prijevremeno otplaćeno 8 kredita kod poslovnih banaka. Obveze su refinancirane na način da dospijevaju jednokratno početkom 2030. godine. Prosječna ponderirana kamatna stopa smanjena je s 4,50 % na 2,81 % za dug obuhvaćen prvom fazom restrukturiranja.

Početkom travnja 2018. godine, u sklopu druge faze financijskog restrukturiranja proveden je reprogram 8 kredita kod poslovnih banaka čijim je zatvaranjem ugovoren novi sindicirani kredit u iznosu od 3.467,33 milijuna kuna s istim bankama ali izmijenjenim uvjetima kreditiranja koji će omogućiti održivo poslovanje i ravnotežu sredstava za servisiranje duga u odnosu na dugoročne projekcije prihoda i rashoda iz Financijskog plana Društva. Provedenom drugom fazom financijskog restrukturiranja prosječna ponderirana kamatna stopa novog kredita smanjena je s 3,55% na 1,95 % godišnje. U prijedlogu Izmjene Financijskog plana iznos koji obuhvaća drugu fazu financijskog restrukturiranja sastavni je dio planiranog zaduženja i planiranih otpлата.

Uspješno proveden projekt financijskog restrukturiranja Društva omogućit će značajno manje iznose otplata glavnica kredita u narednim razdobljima, a time i potrebnog novog kreditnog zaduženja u odnosu na prethodne godine i prethodne projekcije.

Kreditno zaduženje u Izmjeni plana sadrži i planirano povlačenje neiskorištenog dijela kredita Hrvatske banke za obnovu i razvitak koji će također biti dio projekta financijskog restrukturiranja. Kamatna stopa kredita HBOR-a bi se ovim povlačenjem smanjila sa 4% fiksno godišnje na 2,5% fiksno godišnje.

Slijedom navedenog planirano kreditno zaduženje u Izmjeni Financijskog plana iznosi 3.721 milijuna kuna.